

1. naloga: **Predstavite sodobno družino!**

Družina je ena izmed najpomembnejših skupin v življenju posameznika in prva družbena skupina, v kateri človek kot otrok pridobiva prve izkušnje z drugimi ljudmi. Hkrati je najranljivejša in najmočnejša celica, je dar, je nekaj edinstvenega in neponovljivega. Družina je prostor nenehnega učenja, spoznavanja in odpuščanja, skupek nevidnih vezi, ki vežejo najmočnejše za vse življenje. Je kraj, kjer se vsi člani vsak dan učijo ljubezni, potrpežljivosti, iskanja novih, boljših poti. V družini se razvijamo biološko, socialno, duhovno in psihološko, zato so družinsko okolje in družinski vplivi eni izmed glavnih dejavnikov socializacije in našega osebnega razvoja. Znotraj družine se posameznik razvija, dosega svoj vrhunec in izpopolnjuje svoje življenje.

Mojo družino sestavljajo tri generacije. Živim z mamo in njenim partnerjem ter z babico in dedkom. To, kar je v mojem življenju in življenju posameznika najdragocenejše, je vse, kar najdemo v družini: prostor, družbo, duhovno srečo, partnerstvo, materialno zadovoljstvo – vse to in še več bi morala družina posodabljati. Moč izkušenj v družini, ki jih pridobivamo otroci, je velika, saj smo čustveno povezani z drugimi družinskimi člani in članicami. Danes se družine med seboj zelo razlikujejo, in če primerjamo družino kot institucijo v različnih družbah in kulturah, naletimo na kulturno raznolikost. Na to vplivajo izobrazba, poklic, izvor in starost staršev ter vaško ali mestno okolje, v katerem živimo.

V tradicionalnih družbah je družina skoraj edini dejavnik socializacije. Družina, v kateri je bil posameznik rojen, pomembno določa njegov družbeni status skozi življenje. Včasih je bila družina bolj razširjena kot danes; velikega pomena so bile sorodstvene vezi. Na otroke so tako pazile stare mame ali sestrične, danes pa ni več tako. Zelo pomembne so tradicionalne vrednote, ki se kažejo v čisto življenjskih stvareh, na primer kot kosilo v krogu družine, družinski izleti ob nedeljah in praznikih. V družini nekoč (tradicionalni) so imeli starši precej večjo moč, kot jo imajo v moderni družini. Delitev dela in vlog je bila stabilna in vnaprej določena. Ženske so likale, kuhale in ostajale doma, moški pa so skrbeli predvsem za materialno blaginjo družine. Edine skupne dejavnosti med tradicionalno (sodobno) in moderno družino so ukvarjanje z otroki in prostočasne dejavnosti.

Moderna družina je le eden izmed dejavnikov socializacije. Name oziroma na posameznika vplivajo še drugi dejavniki, kot so mediji, šola in vrtec, skupine vrstnikov, prosti čas, različne skupine itd. Stiki s sorodniki se izgubljajo, otroke čuvajo varuške. Prvi stik z okoljem poteka predvsem v okviru majhne ali jedrne družine (oblika družine, kjer živijo starši in en ali dva otroka). Otroci lahko odraščamo v različnih družinskih okoljih: v družini z dvema (biološkima) staršema, v enostarševski družini, v reorganizirani družini (ko se na primer eden izmed staršev loči in ponovno poroči z drugim partnerjem) itd. Vse to vpliva na različnost izkušenj, ki jih otroci pridobivamo v družini. Znotraj družinskih okolij lahko najdemo zelo raznolike družinske običaje, različne navade, skrbi za otroke, različne tipe vzgoje, pa tudi zelo različna pričakovanja staršev v zvezi z vedenjem otrok. Zelo pomembni so odnosi med družinskimi člani, načini reševanja težav in nesporazumov. Tipična lastnost sodobne družine je podaljšana (ekonomska, socialna in tudi čustvena) odvisnost od staršev. V Sloveniji je ta proces še posebej izrazit. Spremenili so se tudi način vzgoje in družinski vzgojni stili, starši ne predstavljajo več neke brezpogojne avtoritete kot nekoč.

Družina je skupnost, pomembna celica, ki jo je treba negovati. Je motiv, da se razvijamo in delamo vsak dan stvari bolje, drugače. Pomembno je, da si prisluhnemo, da se odprto pogovarjamo o različnih stvareh, tako dobrih kot slabih, in da probleme, ki nastajajo in so značilni za vsako družino, rešujemo sproti in jih ne prelagamo na kasnejši čas. Zelo pomembno je, da se ohranijo vrednote, ki so za vse člane družine velikega pomena. Poiskati moramo družinske korenine, obnoviti stike s sorodniki in jih večkrat tudi obiskati. Vsaka družina je lahko bogata, če je varno jedro, v katerem se vsak, ki jo sestavlja, dobro počuti.

Jezikovni pregled: prof. Majda Klemenčič in prof. Jasmina Vajda Vrhunec

V Ptuj, dne 24.01.2019